

Силабус курсу

ПОЛІТИЧНА ВЛАДА

Ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність – 052 «Політологія»
Освітньо-професійна програма «Міжнародні та регіональні політичні комунікації»

Рік навчання: II, Семестр: IV

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.і.н, доц. Гурик Мирослава Іванівна

Контактна інформація

miroslava1973@gmail.com, +380673198189

Опис дисципліни

Дисципліна “Політична влада” спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо сутності, історії та теоретичних засад феномена влади, концептуальних підходів до аналізу та інтерпретації явища, сутності і специфіки політичної влади, механізмів, принципів та процедур державного управління як практичного вияву політичної влади. Курс складається з трьох основних частин. У першій частині розглядаються концептуальні проблеми, що мають місце в дискусіях з приводу змісту поняття, дається типологічний аналіз влади і систематизується спектр підходів до пояснення цього феномена. У другій частині курсу вивчаються основні теорії політичної влади, перш за все їх сучасні версії, структура та сутнісні характеристики політичної влади. Третя частина присвячена особливостям державного управління як механізму реалізації політичної влади

Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема 1. Сутність феномена влади та еволюція інтелектуальних поглядів на явище влади.	Знати сутність категорії "влада", види влади, її елементи та ресурси, основні підходи до визначення влади, політична влада і її особливості, проблему легітимності влади і принцип розподілу влад, вміти пояснювати базові концепції політичних режимів, аналізувати взаємозв'язки між якістю інститутів та політико-економічним розвитком	Тести, питання
2	Тема 2. Кратологія як наука про владу	Проводити аналіз проблеми становлення науки про владу; роль кратології в системі політологічних та соціогуманітарних наук; стан науки про владу на пострадянському просторі; значення науки про владу для сучасного розвитку українського суспільства.	Есе

3	Тема 3. Феномен влади в політико-філософській думці	Проводити аналіз влади у фокусі філософської думки та історії політичних вчень; різноманітність відтінків влади: auctorias, potestas, imperium, dominium, potentia, kratos; влада і класична антична полісна демократія; поглядів на владу в епоху Середньовіччя та Відродження; влади як мети політики та політичної діяльності; влади відповідно до теорії суспільного договору; влади як вольових відносин: Г. Гегель, Ф. Ніцше, К. Маркс.	Тести, питання
4	Тема 4. Класичні і сучасні концепції влади	Здійснювати аналіз основних традицій в розумінні влади; гоббсівську традицію; концепції влади 50-60 рр. XX століття; дискусію про "осіб влади" (М. Бекрек і М. Беретц, С. Лукс); концептуальні схеми Д. Ронга, П. Моріса, Дж. Дебнема, Т. Вартенберга; альтернативну традицію (Т. Парсонс, Х. Арендт, М. Фуко). Вміти аналізувати проблему насилля, відмінність влади та насилля (Х. Аренд про владу та насилля. Е. Канетті: маса та влада. за Е. Канетті. М. Фуко: «влада наказувати»).	Реферати
5	Тема 5. Влада та владні відносини у теорії М. Вебера	Пояснювати владу та владні відносини у фокусі уваги М. Вебера; «панування» у веберовській теорії; владу як асиметричні відносини панування- підкорення; панування як окремий випадок влади; владні відносини як боротьба за встановлення домінування.	Тести, питання
6	Тема 6. Реляціоністські концепції влади	Давати загальну характеристику реляціоністських концепцій влади і їх порівняння з біхевіористськими та системними; сутність теорії опору як різновиду реляціоністського трактування влади: Д. Картрайт, Ж. Френч, Б. Рейвен, М. Мальдер; теорію обміну ресурсами: П. Блау, М. Роджерс, А. Етціоні; теорію розподілу зон впливу як спроба демократичного помякшення сутності влади: Д. Ронг.	Тести, питання
7	Тема 7. Системні концепції влади	Здійснювати аналіз основних напрямків системної парадими розуміння соціальної влади; владу у контексті теорії соціальних систем Талкота Парсонса; комунікативну сутність влади у системній концепції Нікласа Лумана; концепція влади Фуко і її критика Хабермасо; теорію влади і держави Бурдьє.	Тести, питання
8	Тема 8. Психологічні концепції влади	Давати загальну характеристику психологічних інтерпретацій влади, спільне і відмінне у психологічному трактуванні влади в порівнянні з біхевіористським, реляціоністським та системним; Хекхаузен і його огляд підходів до мотивації влади; основні теорії мотивації влади (Адлер, Хорні, Фром); особливості психологічного трактування влади Еліаса Канетті.	Тести, питання

9	Тема 9. Політична влада і її форми	Пояснювати джерела, ресурси і форми влади; поняття політичної влади; владу і політичну владу; політичну владу і панування; багатовимірні концепції політичної влади; політичну владу і державну владу; політичну владу і політичний авторитет; політичний вплив і політичну владу; формування політичної свідомості	Тести, питання
10	Тема 10. Властивості та способи реалізації політичної влади.	Пояснювати універсальні і специфічні властивості політичної влади; відкриті і приховані форми політичної влади; джерела та способи реалізації політичної влади; ресурси політичної влади; політичну владу і політичні інститути; проблему легітимності політичної влади.	Тести, питання
11	Тема 11. Державна влада як різновид політичної влади	Здійснювати аналіз історичних віх становлення уявлень про державну владу, поняття і ознак державної влади, засобів та механізмів реалізації державної влади.	Есе
12	Тема 12. Державне управління як механізм реалізації державної влади. Регіональна та муніципальна влада	Проводити аналіз сутності та принципів державного управління, інститутів державного управління і їх функціонування, критеріїв оцінки ефективності управлінських рішень і управлінської діяльності. Давати загальну характеристику сутності і специфіки регіональної та муніципальної влади у структурі державної влади, моделі регіональної та муніципальної влади.	Тести, питання
13	Тема 13. Шляхи до влади та владна діяльність. Лідерство та владарювання	Здійснювати аналіз шляхів до влади та перебування при владі, сутності владної діяльності, змісту владарювання, специфіки владної діяльності, функцій владної діяльності, методів владарювання.	Тести, питання
14	Тема 14. Динаміка влади. Влада та контрвлада в епоху глобалізації	Вміти аналізувати напрямки трансформації держави та публічної влади, обґрунтовувати поступ глобального громадянського суспільства як контр влади	Тести, питання

Літературні джерела

1. Gallarotti G. (2022). Evolutions in the Study of Political Power: An Anthology. London: Routledge. 274 p. Guriyev S., Treisman D. (2022).
2. Spin Dictators: The Changing Face of Tyranny in the 21st Century. Princeton: Princeton University Press. 360 p.
3. Kissinger H. (2022). Leadership: Six Studies in World Strategy. New York: Penguin Press. 528 p.
4. Mattei C. E. (2022). The Capital Order: How Economists Invented Austerity and Paved the Way to Fascism. Chicago: University of Chicago Press. 452 p. Ingram R., Barker C. (eds.) (2022). People Power: Popular Sovereignty from Machiavelli to Modernity. Manchester: Manchester University Press. 320 p.
5. Boer R. (2023). Socialism in Power: On the History and Theory of Socialist Governance. Singapore: Springer. 412 p.
6. Wang P. (2023). Principle of Interest Politics: Logic of Political Life from China's Perspective. Singapore: Springer. 295 p.
7. Goodwin M. (2023). Values, Voice and Virtue: The New British Politics. London: Penguin

- Books. 368 p.
8. Mounk Y. (2023). The Identity Trap: A Story of Ideas and Power in Our Time. New York: Penguin Press. 401 p.
 9. Ricciardi M. (2024). The Provisional Power: Marx and Politics as a Critique of Society. Leiden: Brill. 280 p.
 10. Dutton M. (2024). The Book of Politics: China in Theory. Durham: Duke University Press. 440 p.
 11. Applebaum A. (2024). Autocracy, Inc.: The Dictators Who Want to Run the World. New York: Doubleday. 224 p.
 12. Stubb A. (2024). The Triangle of Power: The Future of Global Leadership. Cambridge: Cambridge University Press. 280 p.
 13. Westad O. A. (2025). The Coming Storm: Power and Conflict in the 21st Century. London: Bloomsbury Academic. 336 p.
 14. Watling J. (2025). Statecraft and Power in the Modern World. London: Routledge. 290 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Для заліку

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з усіх оцінок отриманих за теми на практичних заняттях	Модульна робота письмова робота	Оцінка визначається як середнє арифметичне з усіх оцінок отриманих за теми на практичних заняттях	Модульна робота письмова робота	Оцінка за тренінг	Оцінка за самостійну роботу

Шкала оцінювання студентів

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
85-89	добре	B
75-84		C
65-74	задовільно	D
60-64	достатньо	E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним	F

	курсом	
--	--------	--